

ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН
СТАТИСТИКИЙН
ХЭЛТЭС

2025 IX

ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

www.1212.mn

АГУУЛГА

	Эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт, 2021-2025 он	3
	Эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт, дүүргээр	3
I	Эрүүл мэнд	5
II	Нийгмийн даатгал	8
III	Нийгмийн халамж	11
IV	Гэмт хэрэг	12
V	Дүүргийн төсөв	15
VI	Хэрэглээний үнэ	18
VII	Цаг уур, агаарын бохирдол, аюулт үзэгдэл	22
VIII	Захиргааны мэдээ	24

ХҮСНЭГТ 1. ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт		Хэмжих нэгж	2021 I-IX	2022 I-IX	2023 I-IX	2024 I-IX	2025 I-IX
Шинээр төрсөн хүүхэд		Хүн	3 686 ↑25	3 578 ↓29	3 762 ↑5.1	3 495 ↓7.1	3 389 ↓30
Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид		Хүн	25 017 ↑29.0**	24 978 ↓0.2	1 722 ↓93.1	1 473 ↓14.5	4 109 ↑28**
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг		Тоо	1 406 ↑123	2 232 ↑58.7	2 895 ↑29.7	3 521 ↑21.6	4 492 ↑27.5
Хэрэглээний үнийн индекс, (сарын өөрчлөлт)		Хувь	0.4 ↑0.7	-0.3 ↓0.7	-0.1 ↓0.2	0.1 ↓0.2	0.1 0.0
Гадаад валютын нэрлэсэн ханш (сарын дундаж)	Доллар (АНУ)	Төгрөг	2 849 ↓0.2	3 257 ↑14.3	3 466 ↑6.4	3 381 ↓2.5	3 594 ↑6.3
	Юань (БНХАУ)	Төгрөг	441 ↑5.3	464 ↑5.2	475 ↑2.4	478 ↓0.6	504 ↑5.4
	Рубль (ОХУ)	Төгрөг	39 ↑2.6	54 ↑38.5	36 ↓33.3	37 ↑2.8	44 ↑18.9
Дүүргийн төсвийн орлого		Тэрбум төгрөг	137.9 ↑59.4	260.5 ↑88.9	390.3 ↑49.8	322.0 ↓17.5	369.4 ↑14.7
Дүүргийн төсвийн зарлага		Тэрбум Төгрөг	84.7 ↑22.6	120.2 ↑41.9	333.6 ↑28**	342.6 ↑2.7	356.1 ↑3.9
Агаарын дундаж температур		°C	10.4	11.8	17.9	18.4	20.2

ХҮСНЭГТ 2. НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, дүүргээр

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2024 I-IX					2025 I-IX				
		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага	
Хүн амын нягтрал /нэг кв км-т ногдох хүн/	Тоо	349	Баянгол	8 578	Налайх	59	357	Баянгол	8 797	Налайх	59
			Чингэлтэй	1 526	Багануур	47		Чингэлтэй	1 490	Багануур	47
			Сүхбаатар	679	Багахангай	32		Сүхбаатар	688	Багахангай	32
Нялхсын нас баралт /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/	0\00*	12	Багахангай	36	Баянзүрх	8	15	Багахангай	21	Сүхбаатар	12
			Багануур	22	Сүхбаатар	6		Багануур	18	Чингэлтэй	12
			Баянгол	10	Налайх	6		Сүхбаатар	12	Хан-Уул	8
10 000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд	0\000	90	Баянзүрх	91	Сонгино-хайрхан	59	183	Баянзүрх	204	Сонгино-хайрхан	129
			Сүхбаатар	74	Хан-Уул	59		Багануур	170	Налайх	65
			Баянгол	66	Багахангай	16		Хан-Уул	155	Багахангай	56
Төсвийн орлого, зарлагын харьцаа зарлага=100	тоо	69	Сонгино-хайрхан	113	Багахангай	89	70	Баянзүрх	108	Налайх	81
			Баянзүрх	104	Налайх	78		Сүхбаатар	103	Багахангай	74
			Баянгол	102	Багануур	30		Хан-Уул	103	Багануур	22
16-аас дээш насны 10 000 хүнд ногдох Гэмт хэрэг	тоо	214	Сүхбаатар	356	Сонгино-хайрхан	127	241	Сүхбаатар	395	Багануур	142
			Чингэлтэй	258	Багануур	86		Чингэлтэй	344	Налайх	83
			Баянгол	234	Багахангай	47		Хан-Уул	259	Багахангай	80

I. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв.

Сар: I, II, III, IV, V, VI, VII ... г.м

Улирал: I-III, IV-VI, VII-IX, X-XII

Өссөн дүн: I-IV, I-XI ... г.м (Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдсэн дүнг харуулав).

II. Дараах тэмдэглэгээг ашиглав.

- гүйцэтгэл байхгүй

* урьдчилсан гүйцэтгэл

** дахин

III. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

IV. Та цахим хэлбэрээр үзэж буй тохиолдолд тухайн салбарын логог дарж дэлгэрэнгүй мэдээллийг хүснэгтээр MS-Excel хэлбэрээр татан авах боломжтой.

/Жич: Интернэтэд холбогдсон байх ёстой/

V. Та өөрийн гар утаснаас QR code уншуулагч аппликейшн ашиглан тухайн салбарын хавсралт хүснэгтийг MS-Excel хэлбэрээр татан авч үзэх боломжтой.

/ Жич: Интернэтэд холбогдсон байх ёстой/

IV. Хэмжих нэгжийн тэмдэглэгээ

мянга	=1000
сая	=10 ⁶
тэрүм	=10 ⁹
их наяд	=10 ¹²
мян	мянга
%	хувь
мм	миллиметр
см	сантиметр
дм	дециметр
м	метр
км	километр
м ²	метр квадрат
дм ²	дециметр квадрат
км ²	километр квадрат
м ³	метр куб
га	гектар
мл	миллилитр
л	литр
г	грамм
кг	килограмм
цн	центнер
т	тонн
Вт	ватт
кВт.ц	киловатт цаг
кал	калори
ккал	килокалори
Гкал	гигакалори(=10 ⁹ калори)
с	секунд
мин	минут
мкг/м ³	микрограмм метр куб
м/с	метр секунд
ш	ширхэг
х.д.х	хэвлэлийн даралтат

МЭДЭЭЛЭЛ

МЭДЭЭЛЭЛ, ОЙ САНАМЖ

ЭРҮҮЛ МЭНД

2025 оны эхний 9 сард 3369 эх амаржсан нь өмнөх оны мөн үеэс 89(2.6%) төрөлтөөр буурсан байна.

Дүүргийн хэмжээнд 2025 оны эхний 9 сард 3369 эх амаржсан нь өмнөх оны мөн үеэс 89 (2.6%) төрөлтөөр буурсан байна. 2025 оны эхний 9

сард эхийн эндэгдэл 2 гарсан бол нялхсын эндэгдэл 6 хүүхдээр буурч, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 2 хүүхдээр нэмэгдсэн байна.

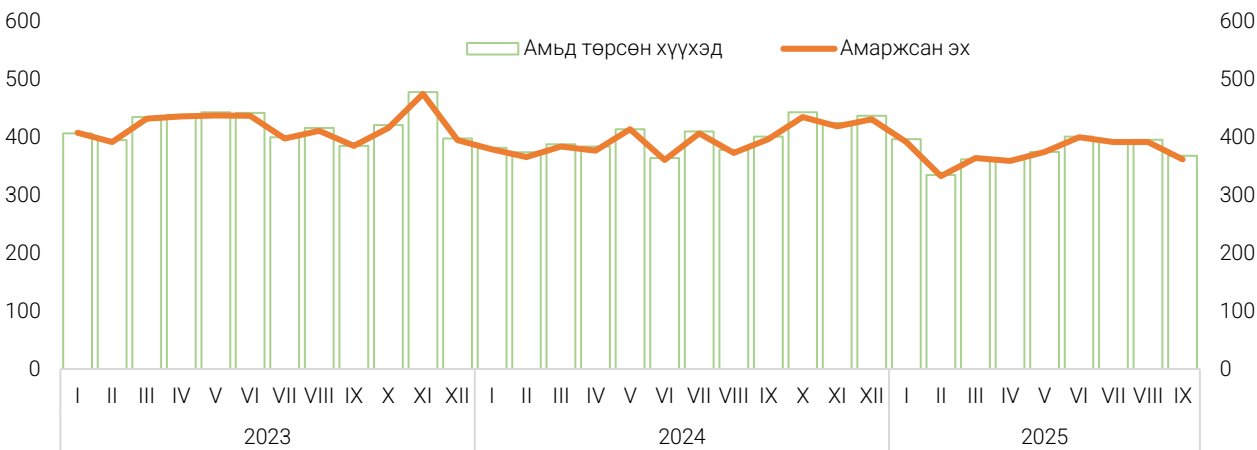
ХҮСНЭГТ 3.

ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, ЖИЛ БҮРИЙН ЭХНИЙ 9 САРЫН БАЙДЛААР

Үзүүлэлт	2023 I-IX	2024 I-IX	2025 I-IX	Өөрчлөлт %
Амаржсан эхийн тоо	3 737	3 458	3 369	-2.6
Амьд төрсөн хүүхэд	3 762	3 495	3 389	-3.0
Эхийн эндэгдэл	1	0	2	-
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	24	33	27	-18.2
1-5 хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	2	6	8	33.3

ЗУРАГ 1.

АМАРЖСАН ЭХ, АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХЭД

Дүүргийн хэмжээнд 2025 оны эхний 9 дүгээр сарын байдлаар 4109 хүн халдварт өвчнөөр өвчилсөн нь өмнөх оны мөн үеэс 2636 (2.8 дахин) хүнээр , 10000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүний тоо 95.3 продицимилээр өссөн байна. Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн

13.5 хувийг салхин цэцэг, 3.0 хувийг гар хөл, амны өвчин, 2.8 хувийг цусан суулга, 2.5 хувийг шинээр илэрсэн сүрьеэ, 1.8 хувийг тэмбүү, 1.1 хувийг заг хүйтэн, 53.2 хувийг улаан бурхан, 22.1 хувийг бусад өвчнөөр өвчлөгчид тус тус эзэлж байна.

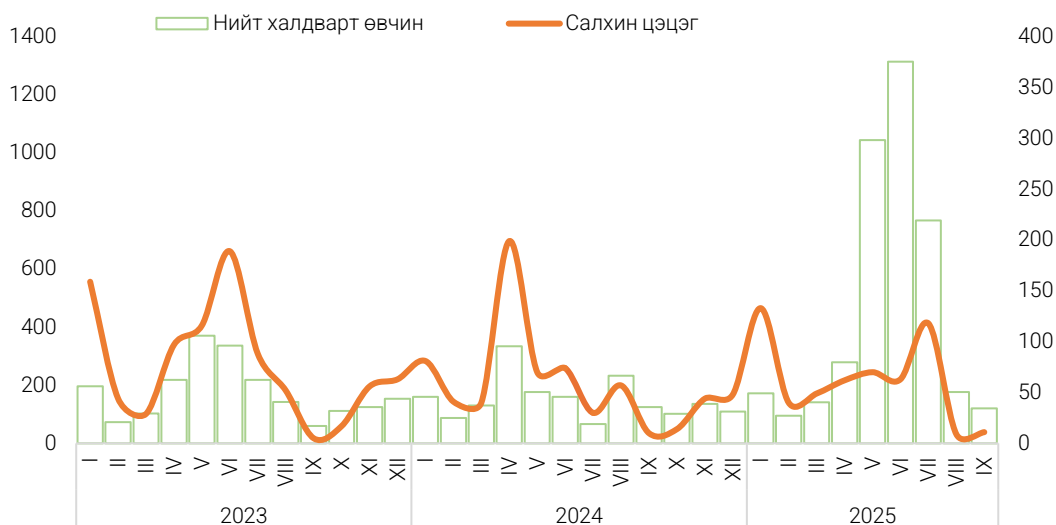
ХҮСНЭГТ 4.

ДҮҮРЭГТ БҮРТГЭГДСЭН ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, жил бүрийн эхний 9 сарын эцэст

Төрөл	Хэмжих нэгж	2023 I-IX	2024 I-IX	2025 I-IX	Өөрчлөлт	
					тоо/нэгж	хувь
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн, бүгд	тоо	1 722	1 473	4 109	2 636	2.8**
	10000 хүнд	76.9	59.3	154.6	95.3	
Үүнээс:						
Вируст гепатит	тоо	17	9	17	8	88.9
	10000 хүнд	0.8	0.4	0.6	0.2	
Цусан суулга	тоо	165	192	115	-77	-40.1
	10000 хүнд	7.4	7.7	4.3	-3.3	
Улаан эсэргэнэ	тоо	97	58	64	6	10.3
	10000 хүнд	4.3	2.3	2.4	0.1	
Сальмонеллёз	тоо	24	41	40	-1	-2.4
	10000 хүнд	1.1	1.7	1.5	-0.2	
Салхин цэцэг	тоо	779	602	555	-47	-7.8
	10000 хүнд	34.8	24.2	20.9	-3.3	
Гахайн хавдар	тоо	8	31	8	-23	-74.2
	10000 хүнд	0.4	1.2	0.3	-0.9	
Ёлом	тоо	5	15	11	-4	-26.7
	10000 хүнд	0.2	0.6	0.4	-0.2	
Гар хөл, амны өвчин	тоо	348	167	124	-43	-25.7
	10000 хүнд	15.5	6.7	4.7	-2.0	
Тэмбүү	тоо	84	84	74	-10	-11.9
	10000 хүнд	3.7	3.4	2.8	-0.6	
Заг хүйтэн	тоо	37	45	46	1	2.2
	10000 хүнд	1.7	1.8	1.7	-0.1	
Трихомониаз	тоо	10	11	3	-8	-72.7
	10000 хүнд	0.4	0.4	0.1	-0.3	
Сүрьеэ	тоо	124	128	104	-24	-18.8
	10000 хүнд	5.5	5.2	3.9	-1.3	
Улаан бурхан	тоо	0	0	2184	2184	100.0
	10000 хүнд	0.0	0.0	82.2	82.2	
Коронавирус – (Covid 19)	тоо	0	1	1	-	-
	10000 хүнд	0.0	0.0	0.0	-	
Бусад	тоо	24	89	763	674	8.6**
	10000 хүнд	1.1	3.6	28.7	25.1	

ЗУРАГ 2.

ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧИД

Ойлголт, тодорхойлолт:

Амьд төрөлт: Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан, эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл, зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байсан зэргийг (хүй эсвэл эхэсийг салгасан эсэхийг харгалзахгүй) хамруулна.

Нярайн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн жилд 0-28 хоногтой эндсэн хүүдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн

хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд 5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Эхийн эндэгдлийн харьцаа (100000 амьд төрөлтөд ногдох): Тухайн хугацаанд эндсэн эхийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Эндсэн эх: Жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт

болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэнийг хамруулна.

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

Хан-Уул дүүргийн нийгмийн даатгалын орлого 491.3 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 1.9 хувиар өссөн байна.

2025 оны эхний 9 дүгээр сард дүүргийн нийгмийн даатгалын сангийн нийт орлого 491.3 тэрбум төгрөг болж төлөвлөснөөс 8.9 (1.9%) тэрбум төгрөгөөр илүү бүрдсэн байна.

Орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийн хувийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 15.1 нэгж хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

ХҮСНЭГТ 5.

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, сан тус бүрээр, 2025 оны эхний IX сард

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө		Гүйцэтгэл		Биелэлт	
	2024 I-IX	2025 I-IX	2024 I-IX	2025 I-IX	Хувь	
Нийт дүн	475 569.2	482 343.9	412 624.2	491 286.9	-13.2	100
Тэтгэврийн даатгалын сангийн орлого	403 141.3	407 962.8	291 892.1	405 566.5	-27.6	82.5
Тэтгэмжийн сангийн орлого	35 190.3	36 650.5	27 622.6	43 060.1	-21.5	8.8
ҮОМШӨ-ний даатгалын орлого	23 776.2	23 621.6	25 581.5	27 504.0	7.6	5.6
Ажилгүйдлийн даатгалын сангийн орлого	13 460.5	14 109.0	11 125.0	15 156.3	-17.4	3.1
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн орлого	0.9	-	56 403.0	-	0	0

Тайлбар: ҮОМШӨ-Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчин
Эх үүсвэр: Хан-Уул дүүргийн Нийгмийн даатгалын хэлтэс

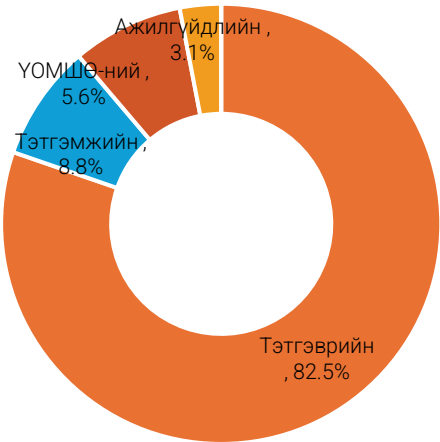
Даатгалын санд хуримтлуулсан нийт шимтгэлийн орлогын 82.5 хувийг тэтгэврийн даатгалын санд, 8.8 хувийг тэтгэмжийн даатгалын санд, 5.6 хувийг ҮОМШӨ-ний

даатгалын санд, 3.1 хувийг ажилгүйдлийн даатгалын сангийн орлого тус тус эзэлж байна.

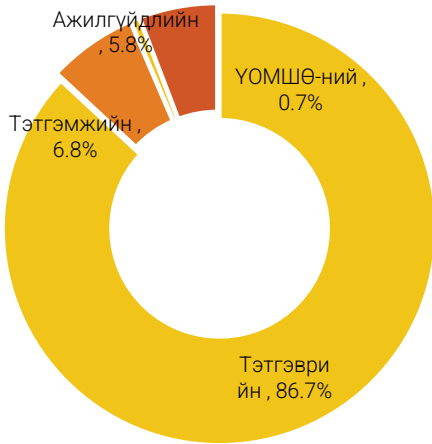
ЗУРАГ 3.

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ДААТГАЛЫН ОРЛОГЫН БҮТЭЦ,

хувиар

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ЗАРЛАГЫН БҮТЭЦ, хувиар

Тэтгэврийн даатгалын сангаас өндөр насны тэтгэвэр авагч 23276 хүнд 212.6 тэрбум төгрөгийг, тахир дутуугийн тэтгэвэр авагч 3440 хүнд 20.6 тэрбум төгрөгийг, тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр авагч 1148 хүнд 6.8 тэрбум төгрөгийг, цэргийн тэтгэвэр авагч 1631 хүнд 23.2 тэрбум төгрөгийг тус тус олгосон байна.

Тэтгэмжийн даатгалын сангаас хөдөлмөрийн чадвар түр алдсан 8366 хүнд 4.2 тэрбум төгрөгийг, жирэмсэн болон амаржсан 3073 хүнд 15.0 тэрбум төгрөгийг, 569 хүнд оршуулгын тэтгэмж 1.1 тэрбум төгрөгийг тус тус олгожээ.

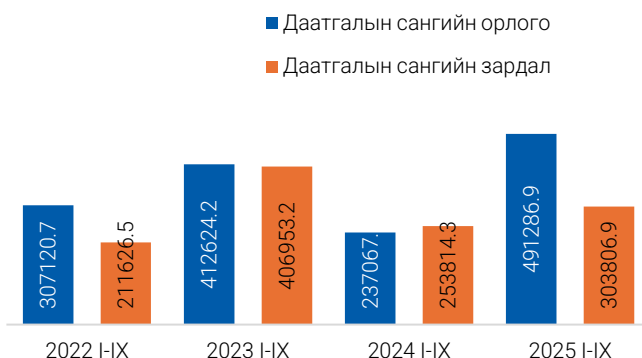
ҮОМШӨ-ний даатгалын сангаас тахир дутуугийн тэтгэвэр авагч 145 хүнд 1.4 тэрбум төгрөгийг, тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр авагч 17 хүнд 199.8 сая төгрөгийг, тэтгэмж төлбөрт 218 хүнд 464.7 сая төгрөгийг тус тус олгосон байна. ҮОМШӨ-ний бусад зардалд 74 хүнд 123.4 сая төгрөгийг тус тус олгосон байна.

Ажилгүйдлийн тэтгэмж авсан 3611 хүнд 17.6 тэрбум төгрөг зарцуулжээ.

Мөн ажил олгогч даатгуулагч, олон нийтэд чиглэсэн, сурталчилгаа, зөвлөн туслах үйлчилгээнд 3.1 сая төгрөг зарцуулсан байна.

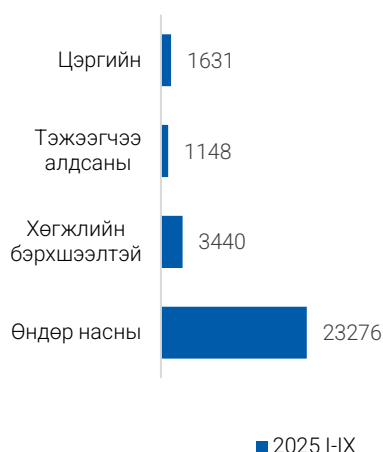
ЗУРАГ 4.

ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, сая төгрөг

ЗУРАГ 5.

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ТЭТГЭВЭР АВАГЧДЫН ТОО

Ойлголт, тодорхойлолт:

Нийгмийн даатгал нь иргэн, төр, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас зохих журмын дагуу шимтгэл төлж, нийгмийн даатгалын санг бүрдүүлэн, даатгуулагч иргэн өндөр наслах, хөгжлийн бэрхшээлтэй буюу хөдөлмөрийн чадваргүй болох, өвчлөх, ажилгүй болох үед өөрт нь, тэрчлэн нас барахад түүний асрамжид байсан хүмүүст хууль тогтоомжид заасан тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр олгох зориулалттай нийгэм, эдийн засгийн арга хэмжээ юм.

Нийгмийн даатгалын сан гэж ажил олгогч, даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр, үйлчилгээнд зарцуулах, нийгмийн даатгалын үйл ажиллагааны зардлыг нөхөх зорилгоор төлсөн шимтгэлийн орлого, бусад эх үүсвэрээс бүрдүүлсэн мөнгөн хөрөнгийг хэлнэ.

Даатгуулагч гэдэг нь хууль болон гэрээний үндсэн дээр нийгмийн даатгалын санд шимтгэл төлж даатгуулсан, нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр авах эрх бүхий этгээдийг хэлнэ.

Тэтгэвэр гэж даатгуулагчийг өндөр наслахад насан туршид нь, хөдөлмөрийн чадвараа алдсан бол хөдөлмөрийн чадвар нь сэргээгдэх хүртэл, эсхүл өндөр насны тэтгэвэр авах насанд хүртэл, нас барахад нь түүний асрамжид байсан гэр бүлийн хөдөлмөрийн чадваргүй гишүүнд нийгмийн даатгалын сангаас сар бүр олгох мөнгөн олговор юм.

Тэтгэмж нь хөдөлмөрийн чадвараа түр хугацаагаар алдах, жирэмсний, амаржсаны чөлөө эдлэх, ажилгүй болох тохиолдолд даатгуулагч өөрт нь, даатгуулагч нас барах тохиолдолд гэр бүлд нь хууль заасан болзол, нөхцөлийн дагуу нийгмийн даатгалын сангаас тодорхой хугацаанд буюу нэг удаа олгох мөнгөн олговор байна

Халамж

2025 оны эхний 9 дүгээр сарын байдлаар нийгмийн халамжийн сангийн зарлагын 90.2 (68.6%) тэрбум төгрөгийг хүүхдийн мөнгө буюу 103788 хүнд, алдарт эхийн одонгийн тусламж 3.3 (2.5%) тэрбум төгрөг, насны хишиг 2.2 (1.7%) тэрбум төгрөг, эх, олон хүүхэдтэй өрх

толгойлсон эх, эцгийн тэтгэмжид 5.3 (4.1%) тэрбум төгрөг, нийгмийн халамж 30.1 (22.9%) тэрбум төгрөг, хүнс, тэжээлийн дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээ 148.3 (0.1%) сая төгрөг, алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт 69.4 (0.1%) тус тус зарцуулсан байна.

ХҮСНЭГТ 6. НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН САНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, сая төгрөг

Үзүүлэлт	2025 I-IX	
	Дүн	Хүний тоо
Нийт зарлагын дүн	131 536.1	172 860
Нийгмийн халамжийн сан	30 086.5	22 032
Эх, олон хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцгийн тэтгэмж	5 353	16 023
Алдарт эхийн одонгийн тусламж	3 354	14 362
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт, тусламж	69.4	106
Хүүхдийн мөнгө	90 236	103 788
Насны хишиг	2 257.0	14 885
Онцгой тохиолдолд олгох тэтгэмж	14.4	12
Хүнс, тэжээлийн дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээ	165.8	1 652

Ойлголт, тодорхойлолт

Нийгмийн халамж гэж эрүүл мэндийн доройтолтой, гэр бүлийн халамж, асрамж дутагдалтай, бие даан, эсхүл бусдын тусламжгүйгээр хэвийн амьдрах боломжгүй, өвөрмөц хэрэгцээ бүхий иргэн, нийгмийн халамжийн дэмжлэг, туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай өрхийн гишүүн-иргэнд наад захын хэрэгцээг нь хангах зорилгоор улсаас тэтгэвэр, тэтгэмж олгох, тусгайлсан үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагааг;

Нийгмийн халамжийн дэмжлэг туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай өрхийн гишүүн-иргэн" гэж Үндэсний статистикийн хороо, нийгмийн халамжийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага хамтран баталсан аргачлалын дагуу өрхийн мэдээллийн нэгдсэн санд орсон, амьжиргааны түвшин нь тухайн үеийн ядуурлын шугамаас доогуур өрхөөс сонгогдсон өрхийн гишүүнийг хэлнэ.

ГЭМТ ХЭРЭГ

2025 оны эхний 9 дүгээр сарын байдлаар дүүргийн нутаг дэвсгэрт 4492 гэмт хэрэг

бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 971(27.6%) хэргээр өссөн үзүүлэлттэй байна.

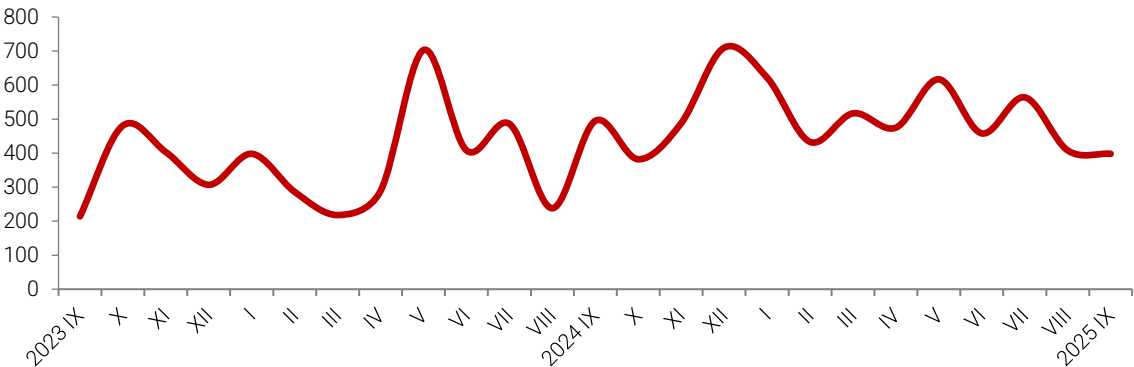
ХҮСНЭГТ 7. БҮРТГЭГДСЭН НИЙТ ГЭМТ ХЭРЭГ, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

Төрөл	Гэмт хэргийн тоо			Өөрчлөлт	
	2023 I-IX	2024 I-IX	2025 I-IX	Тоо	Хувь
Дүүргийн дүн	2 895	3 521	4 492	971	27.6
Хүний амь	11	10	13	3	30.0
Хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд хүргэх	29	47	35	-12	-25.5
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	450	434	573	139	32.0
Хүчин	27	30	48	18	60.0
Хулгай	418	779	867	88	11.3
Малын хулгай	10	1	6	5	6**
Дээрэм	13	35	43	8	22.9
Залилан	1 452	1 441	1 869	428	29.7
Олон нийтийн амгалан тайван байдал	-	-	-	-	-
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журам зөрчих	83	134	234	100	74.6
Бусад	402	610	804	194	31.8

Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 41.6 хувийг залилан, 12.8 хувийг хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг, 19.3 хувийг хулгай, 5.2 хувийг хөдөлгөөний аюулгүй байдал тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын

журам зөрчих, 1.1 хувийг хүчин, 1.0 хувийг дээрэм, 0.8 хувийг хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд хүргэх, 0.3 хувийг хүнийг амь, 0.1 хувийг малын хулгай, 17.8 хувийг бусад гэмт хэргүүд тус тус эзэлж байна.

ЗУРАГ 6. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, сараар

ХҮСНЭГТ 8. БҮРТГЭГДСЭН ХУЛГАЙН ГЭМТ ХЭРЭГ

Хэлтэс	Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг			Өөрчлөлт 2025/2024	
	2023 I-IX	2024 I-IX	2025 I-IX	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	19 491	22 941	26 679	3 738	16.3
Хан-Уул дүүргийн дүн					
Үүнээс: Цагдаагийн хэлтсээр	2 895	3 521	4 492	971	27.6
I хэлтэс	1 772	2 234	2 475	241	10.8
II хэлтэс	1 123	1 287	2 017	730	56.7
Нийслэлийн дүнд эзлэх хувь	14.8	15.3	16.8	26.0	1.5

Дүүргийн хэмжээнд 2025 оны эхний 9 дүгээр сарын байдлаар бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн нийслэлийн дүнд эзлэх хувь 16.8 байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй 1.5 нэгж хувиар өссөн

байна. Түүнчлэн дүүргийн хэмжээнд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 55.1 хувь нь цагдаагийн I хэлтсийн харьяа хороодын нутаг дэвсгэрт үйлдэгджээ.

ХҮСНЭГТ 9. ЗӨРЧЛИЙН МЭДЭЭ, хэлтсээр

Хэлтэс	Согтуугаар үйлдсэн гэмт хэрэг		Эмэгтэй хүн оролцсон		Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас	
	2024 I-IX	2025 I-IX	2024 I-IX	2025 I-IX	2024 I-IX	2025 I-IX
Дүүргийн дүн	224	257	287	452	83	95
I хэлтэс	116	123	195	310	50	43
II хэлтэс	108	134	92	142	33	52

Хан-Уул дүүрэг дэх цагдаагийн газрын хариуцсан нутаг дэвсгэрт 2025 оны эхний 9 дүгээр сард гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас 95 хэрэг үйлдэгдсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 12(14.5%) хэргээр өссөн байна. Дүүргийн хэмжээнд гэмт хэргийн улмаас хохирсон 4311 иргэн хохирсоны 2000(46.4%) нь эмэгтэйчүүд байсан бол 14 (0.3%) нь 7 хүртэлх насны хүүхэд, 86(2.0%) нь 8-13 насны хүүхэд, 156(3.6%) нь 14-17 насны хүүхдүүд хохирсон байна.

Гэмт хэргийн улмаас 670 хүн гэмтэж осолдон, 61 хүн нас барж, төр, ард иргэдэд 148244.0 сая төгрөгийн хохирол учруулсны 39007.6 (26.3%) сая төгрөгийн хохирлыг нөхөн төлүүлжээ.

2025 оны эхний 9 дүгээр сард тус дүүргийн 15 дугаар хороонд 510 гэмт хэрэг гарч хамгийн өндөр, 7-р хорооны нутаг дэвсгэрт хамгийн бага буюу 40 гэмт хэрэг гарсан байна

ХҮСНЭГТ 10.

БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, хороогоор, төрлөөр

Хороо	Нийт дүн	Хүнийг алах	Хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд хүргэх	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	Хүчин	Хулгай	Үүнээс			Дээрэм	Залилан	Малын хулгай	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журам зөрчих	Бусад
							ИӨХ	Авто тээврийн хэрэгсэл хулгайлах	Халаасны хулгай					
Нийт дүн	4 492	13	35	573	48	867	645	26	74	43	1 869	6	234	804
1-р хороо	132			13	1	20	16		2	1	66		7	24
2-р хороо	156			16		38	27	2	4		71		9	22
3-р хороо	302		1	40	5	46	39	1	2	3	119		32	56
4-р хороо	262	1		8	2	27	18	1	5		183		14	27
5-р хороо	77	1		21		12	7	2	1		18		7	18
6-р хороо	88		2	10	2	12	6	1	2		32		9	21
7-р хороо	40			8	2	10	8				9		7	4
8-р хороо	153	1	3	25	3	30	14	1	2		40	1	18	32
9-р хороо	64		3	9	1	17	9	1		4	11		5	14
10-р хороо	110		2	20	4	24	18	1		1	35		10	14
11-р хороо	305	2	1	58	2	62	50		4		119		4	57
12-р хороо	68		2	16	2	15	10			2	11	2	8	10
13-р хороо	41	1	2	9		8	3	1		1	12	1	4	3
14-р хороо	108	1		27	4	38	22	2	1		21	2	6	9
15-р хороо	510			71	1	119	87	1	28	8	188		24	99
16-р хороо	82			18	1	26	17	2	1		18		6	13
17-р хороо	224		1	21	3	68	60	1	1	3	83		6	39
18-р хороо	218			19		48	43		1	6	100		6	39
19-р хороо	208	1	3	25	1	33	30		1	2	100		8	35
20-р хороо	374		2	22	2	34	31		2		245		7	62
21-р хороо	282	1	4	36	5	59	41	4	6	6	105		7	59
22-р хороо	46		2	6		10	9			1	14		5	8
23-р хороо	249		1	30	2	39	26	2	3		115		6	56
24-р хороо	263	3	5	34	5	50	37	1	7	3	91		12	60
25-р хороо	130	1	1	11		22	17	2	1	2	63		7	23

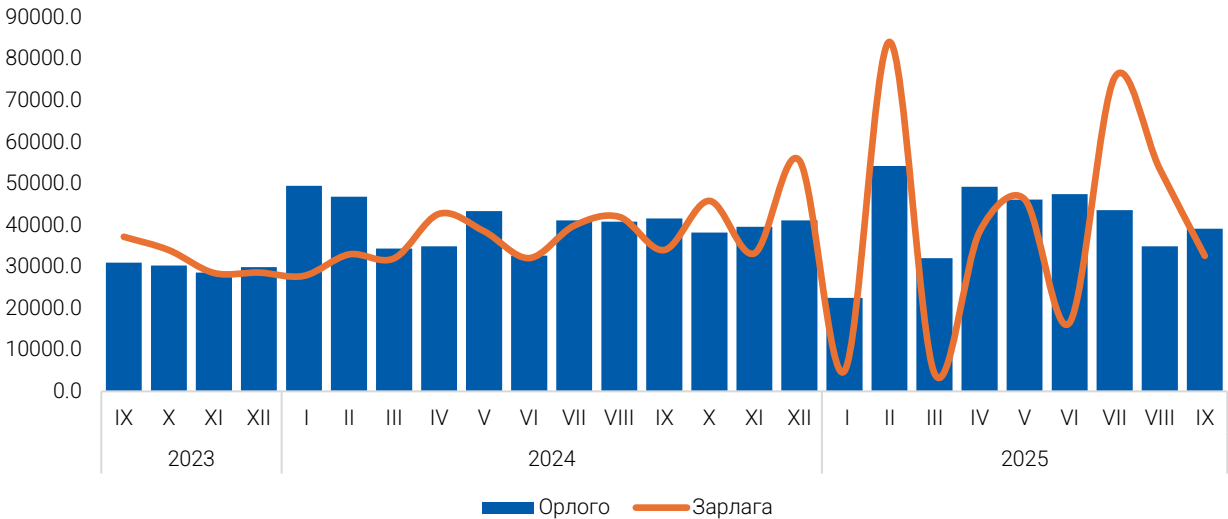
ДҮҮРГИЙН ТӨСӨВ

Дүүргийн төсвийн нийт орлого 369.4 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 83.3 тэрбум төгрөгөөр дутуу бүрджээ.

Дүүргийн төсвийн нийт орлого (урсгал орлого болон тусламжийн орлого) 2025 оны эхний 9 дүгээр сарын байдлаар 369.4 тэрбум төгрөг болж, төсвийн орлого төлөвлөснөөс 83.3 (18.4%) тэрбум төгрөгөөр дутуу бүрдсэн бөгөөд орлогын бүрдэлт 2024 оноос 14.7 хувиар өссөн

байна. Төсвийн нийт орлогын 98.0 хувийг татварын орлого (орлогын албан татвар, хөрөнгийн албан татвар, бусад татвар, төлбөр, хураамж), 2.0 хувийг татварын бус орлого (нийтлэг татварын бус орлого, улсын төсөв болон орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг) эзэлж байна.

ЗУРАГ 7. ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, сая төгрөг

Татварын орлогын хэмжээ 362.0 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 84.4(18.9%) тэрбум төгрөгөөр дутуу бүрдсэн бол татварын бус

орлого 7.4 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 1.1(18.3%) тэрбум төгрөгөөр илүү бүрдсэн байна.

ХҮСНЭГТ 11. ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, 2025 оны эхний 9 сарын байдлаар

	Төсвийн орлого			Үүнээс					
				Татварын орлого			Татварын бус орлого		
	Бүгд	ТБ %	Зөрүү	Бүгд	ТБ %	Зөрүү	Бүгд	ТБ %	Зөрүү
	сая төгрөг								
Дүн	369 362.6	-18.4	-83 276.9	361 971.5	-18.9	-84 422.8	7 391.1	18.3	1 145.9

Орлогын албан татвар төлөвлөснөөс 84.4 тэрбум төгрөгөөр, бусад татвар, төлбөр, хураамж төлөвлөснөөс 2.6 тэрбум төгрөгөөр тус тус дутуу бүрдсэн бол хөрөнгийн албан татвар 488.5 сая төгрөгөөр өссөн байна.

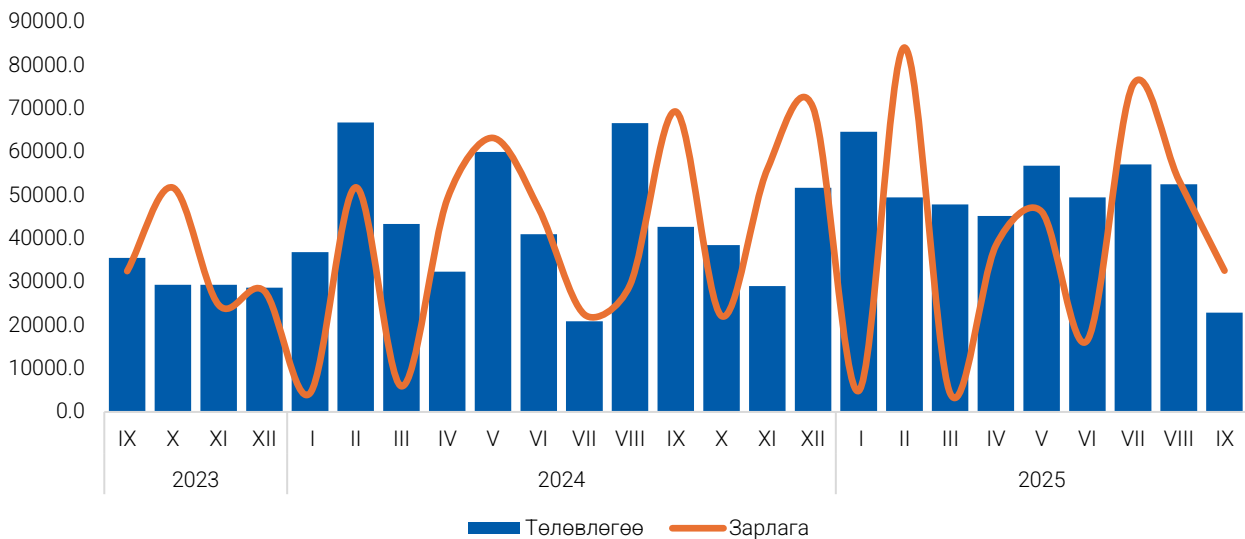
ХҮСНЭГТ 12.

ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, 2025 оны эхний 9 сард

Үзүүлэлт	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Өөрчлөлт	
	сая төгрөг		Хувь	Дүн
Орон нутгийн орлого	452 639.5	369 362.6	-18.4	-83 276.9
1.Татварын орлогын дүн	446 394.3	361 971.5	-18.9	-84 422.8
1.1 Орлогын албан татвар	385 934.6	303 619.7	-21.3	-82 314.9
Хувь хүний орлогын албан татвар	385 934.6	303 619.7	-21.3	-82 314.9
1.2 Хөрөнгийн албан татвар	19 294.7	19 783.2	2.5	488.5
1.3 Бусад татвар,төлбөр, хураамж	41 165.0	38 568.6	-6.3	-2 596.4
1.3.1 Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	15 198.8	12 494.3	-17.8	-2 704.5
Улсын тэмдэгтийн хураамж	11 250.0	9 741.0	-13.4	-1 509.0
Ашигт малтмал ашигласны төлбөр	198.7	121.1	-39.0	-77.6
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	3 750.0	2 632.3	-29.8	-1 117.7
1.3.2 Газрын төлбөр	25 928.8	26 070.4	0.5	141.6
1.3.3 Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	37.5	3.9	-89.6	-33.6
Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	37.5	3.9	-89.6	-33.6
2.Татварын бус орлогын дүн	6 245.2	7 391.1	18.3	1 145.9
2.1 Нийтлэг татварын бус орлого	3 692.8	5 910.3	60.0	2 217.5
Торгуулийн орлого	3 000.0	5 479.9	82.7	2 479.9
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого*	661.9	399.2	-39.7	-262.7
Бусад орлого	30.9	31.2	0.9	0.3
2.2 Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	2 552.4	1 480.8	-42.0	-1 071.6

ЗУРАГ 8.

ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, сая төгрөг

ХҮСНЭГТ 13. ДҮҮРГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, 2025 оны эхний 9 сард, сая төгрөг

Үзүүлэлт	Зарлага		Өөрчлөлт	
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Дүн
Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн	446 188.3	356 141.6	-20.2	-90 046.7
1. Урсгал зарлага	383 243.6	328 268.3	-14.3	-54 975.3
1.1 Бараа, үйлчилгээний зардал	105 772.1	76 984.3	-27.2	-28 787.8
Цалин хөлс	14 239.1	10 761.5	-24.4	-3 477.6
Нийгмийн даатгалын шимтгэл, хураамж	1 776.9	1 224.4	-31.1	-552.5
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	89 756.1	64 998.4	-27.6	-24 757.7
1.2 Татаас ба урсгал шилжүүлэг	277 471.7	251 284.0	-9.4	-26 187.7
Урсгал шилжүүлэг	277 471.7	251 284.0	-9.4	-26 187.7
2. Хөрөнгийн зардал	62 944.5	27 873.3	-55.7	-35 071.2
Барилга байгууламж	23 744.2	12 285.2	-48.3	-11 459.0
Тоног төхөөрөмж	3 027.6	984.7	-67.5	-2 042.9
Бусад хөрөнгө	36 172.7	14 603.4	-59.6	-21 569.3

Эх үүсвэр: Хан-Уул дүүргийн Засаг даргын Тамгын газрын Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

Дүүргийн төсвөөс болон тусгай зориулалтын шилжүүлгээр санхүүждэг байгууллагууд тухайн сарын эхэнд үлдэгдэлгүй байсан бол шинээр өглөг үүсээгүй байна.

ХҮСНЭГТ 14. ӨГЛӨГ, 2025 оны эхний IX сард, сая төгрөг

8-р сарын эхний үлдэгдэл		Шинээр үүссэн өглөг	Тухайн сард төлөгдсөн	8-р сарын эцсийн үлдэгдэл
Нийт дүн	0.0	0.0	0.0	0.0

Ойлголт, тодорхойлолт:

Татварын орлого: Орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын орлого, хөрөнгийн албан татвар, нэмэгдэл өртгийн албан татвар, онцгой албан татвар, тусгай зориулалтын орлого, гадаад үйл ажиллагааны орлого, бусад татвар, төлбөр, хураамжаас бүрдэнэ.

Татварын бус орлого: Нийтлэг татварын бус орлого, хөрөнгийн орлого, тусламжийн орлого, улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлгээс бүрдэнэ.

Төсвийн орлого: Ирээдүйн өв сан, тогтворжуулалтын сан болон тэнцвэржүүлсэн орлогоос бүрдэнэ.

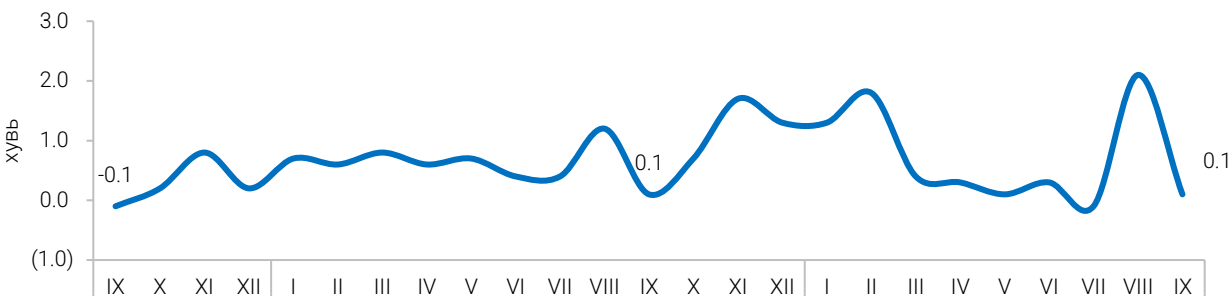

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс өмнөх сараас 9.9 хувиар өссөн байна.

Нийслэлийн хэрэглээний бараа үйлчилгээний үнийн индекс 2025 оны 9 дүгээр сард өмнөх оны мөн үеэс 9.9 хувь, өмнөх сараас 0.1 хувиар өссөн байна.

ЗУРАГ 9. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

Хэрэглээний үнийн индекс 2025 оны 9 дүгээр сарыг өмнөх оны жилийн эцэстэй харьцуулахад 6.2 хувиар өсөхөд Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа бүлгийн үнэ 9.1 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи мансууруулах бодис бүлгийн үнэ 5.6 хувь, хувцас бөс бараа гутал бүлгийн үнэ 3.7 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш бүлгийн үнэ 5.4 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа бүлгийн үнэ 7.3 хувь, тээвэр бүлгийн үнэ 1.0 хувь, эм тариа,

эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 5.8 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ бүлгийн үнэ 5.0 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ бүлгийн үнэ 8.7 хувиар, даатгал санхүүгийн үйлчилгээ бүлгийн үнэ 6.1 хувиар, бусад бараа үйлчилгээний бүлгийн үнэ 7.3 хувиар өссөн нь тус тус нөлөөлсөн байна.

ХҮСНЭГТ 15

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, барааны бүлгээр

Бараа, үйлчилгээний бүлгийн нэр	<u>2024-IX</u> 2023-IX	<u>2025-IX</u> 2024-IX	<u>2025-IX</u> 2024-XII	<u>2025-IX</u> 2025-VIII
Ерөнхий индекс	6.5	9.9	6.2	0.1
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	6.9	11.2	9.1	-0.5
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	4.0	7.4	5.6	0.6
Хувцас, бөс бараа, гутал	9.4	8.1	3.7	0.7
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	8.1	23.4	5.4	-0.1
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	9.5	7.9	7.3	2.8
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	4.4	7.6	5.8	0.7
Тээвэр	-0.4	4.8	1.0	-0.6
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	2.2	2.4	2.4	1.2
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	4.9	5.4	5.0	0.0
Боловсролын үйлчилгээ	19.7	13.6	13.6	0.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	7.5	9.6	8.7	0.0
Даатгал, санхүүгийн үйлчилгээ	2.3	6.1	6.1	0.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	10.4	7.7	7.3	0.6

2025 оны 9 дүгээр сард үнийн ажиглалт хийхээр хэрэглээний сагсанд сонгогдсон 418 төрлийн бараа, үйлчилгээний үнийг өмнөх сартай харьцуулахад 150 (35.9%) бараа үйлчилгээний үнэ өсөж, 57 (13.6%) бараа үйлчилгээний үнэ буурч, 211 (50.5%) бараа үйлчилгээний үнэ тогтвортой байв.

2025 оны 9 дүгээр сарын 20-ны өдрийн үнийн ажиглалтаар Хан-Уул дүүргийн хүнсний зах, дэлгүүрүүдээр худалдаалагдаж байгаа хүнсний өргөн хэрэглээний 16 нэр төрлийн бүтээгдэхүүний дундаж үнийг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад элсэн чихэр 5500 төгрөг, манжин 3500 төгрөг, байцаа 800 төгрөг, сонгино 500 төгрөг, “Үхрийн мах”, ястай мах 4500 төгрөг,

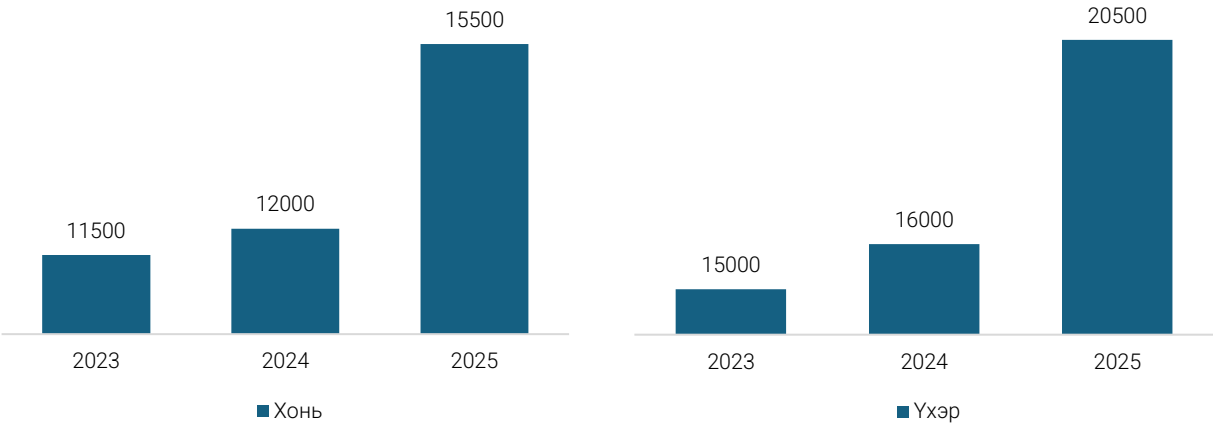
“Хонины мах”, ястай 3500 төгрөг, цагаан будаа 300 төгрөг, тараг, цөцгийтэй “Сүү” ХК-ийн 230 төгрөг, 2-р зэргийн гурил 110 төгрөг, 1-р зэргийн гурил 20 төгрөг, дээд зэргийн гурил 10 төгрөгөөр тус тус өссөн бол, лууван 500 төгрөг, задгай сүү 300 төгрөгөөр тус тус буурсан байна. Талх чихэр” ХК-ны “Атар” талх, , польш алим тус бүр үнийн өөрчлөлтгүй байна.

ХҮСНЭГТ 16. БАРААНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, төгрөг, жил бүрийн 9 дүгээр сард

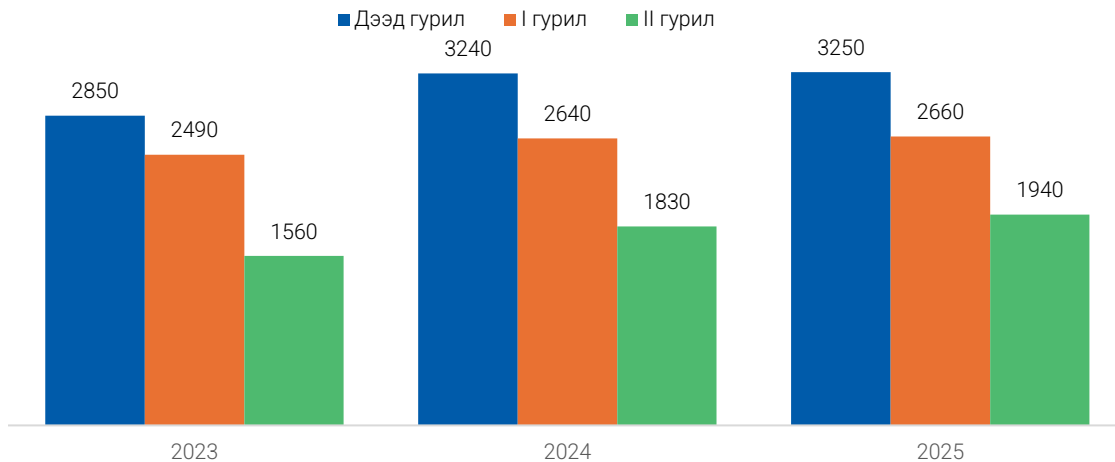
Бүтээгдэхүүний нэр	Хэмжих нэгж	2024 IX	2025 IX	Хувь
Талх “Атар”, “Талх чихэр” ХК	ширхэг	2 400	2 400	-
Хонины мах, ястай	кг	12 000	15 500	29.2
Үхрийн мах, ястай	кг	16 000	20 500	28.1
Гурил , дээд зэрэг, “Алтан тариа” ХК, савласан	кг	3 240	3 250	0.3
Гурил ,1-р зэрэг, “Алтан тариа” ХК, задгай	кг	2 640	2 660	0.8
Гурил, 2-р зэрэг, “Алтан тариа” ХК, савласан	кг	1 830	1 940	6.0
Элсэн чихэр	кг	4 500	10 000	2.2**
Төмс, монгол	кг	1 100	1 100	0.0
Байцай, монгол	кг	2 000	2 800	40.0
Лууван, монгол	кг	3 500	3 000	-14.3
Манжин, монгол	кг	2 500	6 000	2.4**
Сонгино, хятад	кг	3 000	3 500	16.7
Цагаан будаа	кг	6 100	6 400	4.9
Алим, Польш	кг	8 000	8 000	0.0
Сүү, задгай	литр	3 600	3 300	-8.3
Тараг, цөцгийтэй, “Сүү” ХК	литр	4 140	4 370	5.6

*- Худалдаа үйлчилгээний “Мөнхсүврага” төв

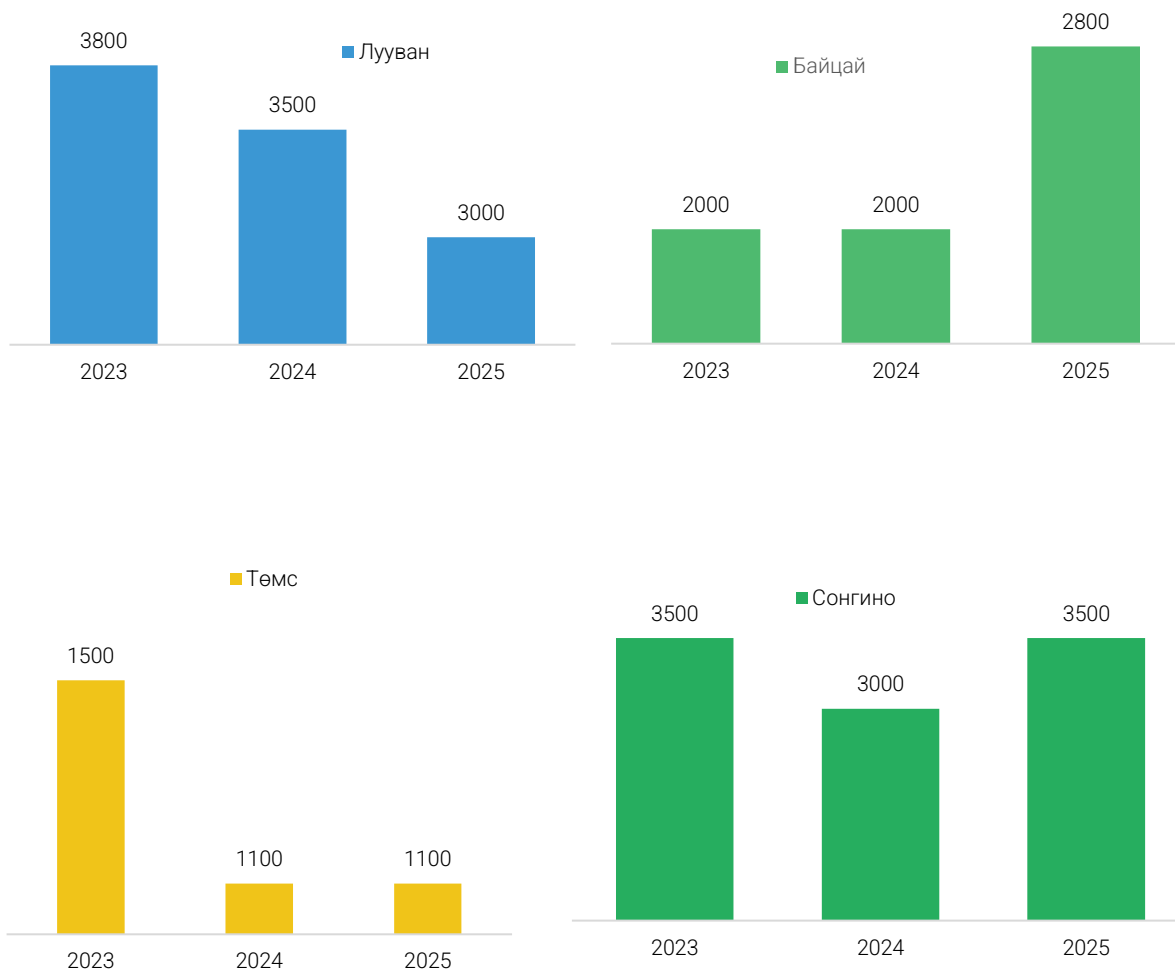
ЗУРАГ 10. НЭГ КИЛОГРАММ МАХНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн IX сард, төгрөг

ЗУРАГ 11. НЭГ КИЛОГРАММ САВЛАСАН ГУРИЛЫН ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн IX сард, төгрөг

ЗУРАГ 12. НЭГ КИЛОГРАММ ХҮНСНИЙ НОГООНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн IX сард, төгрөг

ХҮСНЭГТ 17. НЭГ ЛИТР ШАТАХУУНЫ ҮНЭ, төгрөг

ШТС	2024.IX.19					2025.IX.20				
	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ
Дундаж үнэ	3 910	-	2 390	3 390	1 790	3 639	-	2 590	3 006	1 950
Петровис	3 910	-	2 390	3 390	-	3 510	-	2 590	2 940	-
Магнай трейд	3 910	-	2 390	3 390	-	3 910	-	2 590	2 940	-
Шунхлай	3 910	-	2 390	3 390	-	3 510	-	2 590	2 940	-
Юнигаз	-	-	-	-	1 790	-	-	-	-	1 950

Эх үүсвэр: Нийслэлийн хүн амын өргөн хэрэглээний үнийн 9 дүгээр сарын мэдээ

Ойлголт, тодорхойлолт:

Хэрэглээний сагс: Үнийн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн дундаж өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний нэр төрлийн жагсаалтыг ойлгоно.

$$I_{ct}^L = \sum \left(\frac{P_{it}}{P_{it-1}} \right) \left(\frac{P_{it-1}}{P_{it-2}} \right) \dots \left(\frac{P_{i2}}{P_{i1}} \right) \left(\frac{P_{i1}}{P_{i0}} \right) \frac{P_{i0} Q_{i0}}{\sum P_{i0} Q_{i0}}$$

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин: Өрхийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувь.

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ): Хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна.

Тооцох аргачлал:

ХҮИ-ийг хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглан, хувиргасан үнийн Ласпейресийн индексийн томъёогоор тооцно. Үүнд:

ХҮИ-ийн сагсны төлөөлөх чадварыг нэмэгдүүлэх, үнэн зөв байдлыг хангах үүднээс хэрэглээний сагс, жинг 5 жилд нэг удаа шинэчилдэг. Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний сагсыг Улаанбаатар хотод 344 бараа, үйлчилгээ (аймагт 238 бараа, үйлчилгээ)-ээр бүрдүүлж, Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн

I_{ct}^L – т тайлант үеийн Ласпейресийн үнийн индекс

t – Тайлант үе

0 – суурь үе

P_t^i – i барааны тайлант үеийн үнэ

P_0^i – i барааны тайлант үеийн үнэ

q_0^i – i барааны тайлант үеийн үнэ

судалгааны 2015 оны үр дүнгээр жинг тооцон, 2015 оны шинэчилсэн суурьтайгаар 2017 оны 4 дүгээр сараас эхлэн тархааж байна. ХҮИ-ийг тооцохдоо бараа, үйлчилгээний геометр дундаж үнийг ашигласан.

ЦАГ УУР, АГААРЫН ЧАНАР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2025 оны 9 дүгээр сард 10.7 °C байв.

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2025 оны 9 дүгээр сард 10.7 °C байгаа нь өмнөх оны мөн үеийн дундажтай харьцуулбал 0.1°C-аар дулаан байв. Энэ сарын хамгийн дулаан хэм 25.9°C,

хамгийн хүйтэн хэм -1.8 °C, хур тунадасны нийлбэр 48.2 миллиметр, салхины үнэмлэхүй их хурд 17 метр секунд хүрсэн байна.

ХҮСНЭГТ 18. АГААРЫН БОХИРДОЛТ, 9 дүгээр сард

Бодисын нэр		Стандарт хэмжээ	Хэмжилтийн тоо	Хамгийн их хэмжээ	Стандарт хэмжээнээс давсан тохиолдлын тоо	Агаарт байсан дундаж хэмжээ
Хүхэрлэг хий, мг/м ³	SO ₂	0.050	405	0.045	-	0.008
Азотын давхар исэл, мг/м ³	NO ₂	0.050	414	0.131	5	0.028
Тоосжилт, мг/м ³	PM ₁₀	0.100	478	0.393	40	0.080
	PM _{2.5}	0.050	486	0.033	-	0.008
Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл, мг/м ³	CO	10.000	392	2.827	-	0.552
Озон, мг/м ³	O ₃	0.100	829	0.121	21	0.039

2025 оны 9 дүгээр сарын Улаанбаатар хотын агаар бохирдуулах бодисын дундаж агууламжийг өмнөх оны мөн үеийн дундаж агууламжтай харьцуулахад хүхэрлэг хий 0.002 мг/м³, азотын давхар исэл 0.006

мг/м³ -ээр, PM 10 тоосонцор 0.032 мг/м, нүүрс төрөгчийн дутуу исэл 0.164 мг/м³ -ээр тус тус их, PM 2.5 тоосонцор 0.001 мг/м³ -ээр, озон 0.013 мг/м³ -ээр бага байна.

ХҮСНЭГТ 19. УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН ХОНОГИЙН ДУНДАЖ АГУУЛАМЖ, мг/м3, IX сард

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Мишээл Экспо төв			Богд хааны ордон музей		Нисэх		
		2023	2024	2025	2024	2025	2023	2024	2025
Хүхэрлэг хий SO ₂	Дундаж	0.008	0.017	0.013	-	0.008	-	-	-
	Хамгийн их	0.016	0.037	0.027	-	0.023	-	-	-
	XXX*-с давсан %	0	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	30	31	30	-	29	-	-	-
Азотын давхар исэл NO ₂	Дундаж	-	-	0.011	0.024	0.035	0.019	0.018	-
	Хамгийн их	-	-	0.046	0.031	0.051	0.038	0.041	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	3	0	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	-	27	27	29	30	25	-
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл, CO**	Дундаж	0.314	0.438	0.548	0.244	0.331	0.387	0.323	0.354
	Хамгийн их	1.761	0.827	2.827	0.463	0.477	1.425	1.291	0.6
	XXX*-с давсан %	0	-	-	-	-	0	-	-
	Хэмжилтийн тоо	90	85	25	93	30	84	92	25
Тоос PM ₁₀	Дундаж	0.044	0.037	0.049	0.084	0.028	-	0.023	0.036
	Хамгийн их	0.082	0.056	0.079	0.110	0.067	-	0.042	0.052
	XXX*-с давсан %	0	-	-	17	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	30	31	31	29	31	-	31	31
Тоос PM _{2.5}	Дундаж	-	-	0.017	0.004	0.001	-	0.009	0.007
	Хамгийн их	-	-	0.033	0.036	0.002	-	0.013	0.012
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	0.048	31	17	31	-	31	31
Озон O ₃ **	Дундаж	0.019	0.103	0.045	-	-	0.049	0.070	0.057
	Хамгийн их	0.062	1	0.088	-	-	0.148	0.127	0.101
	XXX*-с давсан %	0	93	-	-	-	3	17	1
	Хэмжилтийн тоо	82	-	93	-	-	68	93	93

Ойлголт, тодорхойлолт

Агаарын бохирдол: Агаар мандалд нэг буюу хэд хэдэн химийн бодис дагнасан буюу хавсарсан байдлаар хүн, амьтан, ургамлын аймгийн амьдрал, ахуйн нөхцөл, үйл ажиллагаанд сөрөг нөлөөлөл үзүүлж, стандартаар тогтоосон хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан агаар дахь бохирдуулах бодис тодорхой хугацаагаар байхыг ойлгоно.

Аюулт үзэгдэл: Хүчтэй цасан болон шороон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт, цөлжилт болох, гал түймэр, хүн, мал, амьтны болон ургамлын гоц халдварт өвчин гарах, хортон мэрэгчид тархах зэргийг ойлгоно.

Гамшиг: Аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой осол, алан хядах ажиллагаа, дэлбэрэлтийн улмаас олон хүний эрүүл мэнд, амь нас хохирох, мал, амьтан олноор хорогдох, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчинд улс, орон нутгийн дотоод нөөц боломжоос давсан хохирол учрахыг ойлгоно.

Зөвшөөрөгдөх түвшин: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь физикийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх түвшинг ойлгоно.

Хүлцэх агууламж: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь химийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх хэмжээг ойлгоно.

ЗАХИРГААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ

2025 оны эхний 9 дүгээр сад Хан-Уул дүүргийн Засаг даргын Тамгын газарт иргэдээс 3832 өргөдөл, гомдол ирүүлснээс 3715 (96.9%)-ийг

шийдвэрлэн хуулийн дагуу хугацаанд хариу өгч, шийдвэрлэх хугацаа болоогүй 117 (3.1%) өргөдөл, гомдол байна.

ХҮСНЭГТ 20. ИРГЭДИЙН ӨРГӨДӨЛ, ГОМДОЛ-ЫН ШИЙДВЭРЛЭЛТИЙН МЭДЭЭ

Өргөдөл, гомдлын агуулга	Өргөдөл гомдлын тоо	АГУУЛГА					Хуулийн хугацаанд хариу өгсөн	Хугацаа болоогүй	Хугацаа хэтэрсэн
		Хүсэлт	Гомдол	Талархал	Санал	Мэдэгдэл			
НИЙТ ДҮН	3 832	2 292	1 254	240	43	3	3 715	117	0
Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэс	136	87	35	12	2		135	1	
Санхүү төрийн сангийн хэлтэс	3	3					3		
Төлөвлөлт, гүйцэтгэлийн удирдлагын хэлтэс	55	32	19		4		51	4	
Нийгмийн хөгжлийн хэлтэс	14	8	6				14		
Хотын стандарт, тохижилт, нийтийн аж ахуйн хэлтэс	274	11	151		12		259	15	
Хүнс, худалдаа үйлчилгээний хэлтэс	208	122	85		1		201	7	
Хууль, эрх зүйн хэлтэс	27	13	11			3	27		
Архивын хэлтэс	16						16		
Цэргийн штаб	56	56					56		
ЗДТГ-ын дүн	789	448	307	12	19	3	762	27	0
Насан туршийн суралцахуйн төв	11	11					11		
Боловсролын хэлтэс	400	59	310	23	8		397	3	
Газар зохион байгуулалтын алба	1 223	955	255		13		1 186	37	
Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил, хамгааллын хэлтэс	103	95	8				100	3	
Нийгмийн даатгалын газар	79	33	46				77	2	
Татварын хэлтэс	554	530	23	1			537	17	
Хөдөлмөр халамжийн үйлчилгээний хэлтэс	176	127	46	3			173	3	
Улсын бүртгэлийн хэлтэс	42	6	26	9	1		42		
Цагдаагийн 1-р хэлтэс	310	16	123	170	1		296	14	
Цагдаагийн 2-р хэлтэс	145	12	110	22	1		134	11	
Дэргэдэх хэлтэс, албадын дүн	3 043	1 844	947	228	24	0	2 953	90	0

БҮЛЭГ

ТАНИЛЦУУЛГЫГ БЭЛТГЭСЭН

	Эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт, 2021-2025 он	
	Эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт, дүүргээр	
I	Эрүүл мэнд	Ц.Энх-Оюун
II	Нийгмийн даатгал	Т.Баттулга
III	Нийгмийн халамж	Т.Баттулга
IV	Гэмт хэрэг	Б.Тодмаа
V	Төсөв	Ж.Энх-Амгалан
VI	Хэрэглээний үнэ	Ж.Энх-Амгалан
VII	Цаг уур, агаарын чанар, аюулт үзэгдэл, осол	Ц.Энх-Оюун
VIII	Захиргааны мэдээ	Ц.Энх-Оюун